

Kā gatavoties eksāmenam *Latvijas un pasaules vēsture 12.klasei*.

Informāciju par to, ko prasīs eksāmenā, atradīsi eksāmena programmā.

https://visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/programmas/vpd_progr_visas_2020.pdf

Informācija par to, kā notiks eksāmeni, atradīsi materiālā Pārbaudes darbu norises darbību laiki 9. un 12.klasei.

https://visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/norlaiki/2020_vpbdnor_9kl_12kl.pdf

- Pēdējos mēnešos mācības notiek attālināti, bet tam nevajadzētu radīt satraukumu par iespēju veiksmīgi nokārtot vēstures eksāmenu. Tajā pārbaudīs zināšanas un prasmes, kas apgūtas un vingrinātas visā vēstures mācīšanās procesā jau no 6.klases. Gatavošanās eksāmenam ir mācītā atkārtošana. Lai palīdzētu plānot un organizēt atkārtošanas procesu, piedāvājam ieteikumus.
- Iepazīsties ar vispārīgiem ieteikumiem, kā gatavoties eksāmeniem, izvērtē, kura tipa skolēns esi un veido savu plānu. Nekautrējies jautāt padomu un palīdzību klasesbiedriem un skolotājam, bet atceries, jo konkrētāki būs uzdotie jautājumi, jo lietderīgāka būs palīdzība.

https://visc.gov.lv/aktualitates/dokumenti/eksam_ieteikumi_skoleniem_izversts_apraksts.pdf

https://visc.gov.lv/aktualitates/dokumenti/eksam_ieteikumi_skolotajiem_izversts_apraksts.pdf

- Lai zinātu, kā noritēs eksāmens, nepieciešams iepazīties ar eksāmena programmu un eksāmena norisi.
- Eksāmena programmā izpēti, kādas prasmes un zināšanas tiks pārbaudītas. Analizējot iepriekšējo gadu eksāmenu darbus, prognozē, kāda veida uzdevumi varētu būt šā gada eksāmena darbā.

Vēstures eksāmenam ir trīs daļas.

Ar **pirmās daļas** uzdevumiem tiek pārbaudītas vispārējās zināšanas vēsturē: nepieciešama izpratne par hronoloģiju, faktiem, jēdzieniem, cēloņsakarībām, personībām.

Atkārtošanas procesā vari veidot laika līniju. Uz tās atzīmē lielos laika nogriežņus. Tad ieraksti svarīgākos notikumus un cilvēkus, kurus atceries, vienā pusē raksti pasaules vēstures notikumus, otrā – Latvijas vēstures notikumus. Mēģini atcerēties, kādi vēstures jēdzieni raksturīgi katram vēstures periodam un ko tie nozīmē. Šajā laika līnijā vari sakārtot iepriekšējo gadu eksāmena pirmās daļas uzdevumos minētos faktus, jēdzienus un personības. Pievērs uzmanību tam, ka uzdevumos izmantoti fakti (vēstures notikumi, procesi, personības), kuriem bijusi nozīmīga loma laikmeta attīstībā.

Eksāmena laikā vispirms atbildes raksti darba lapā (tam atvēlētas 40 min), bet atceries, ka pēc tam šīs atbildes jāieraksta arī atbilžu lapā. Esi vērīgs, jo vērtēs tikai atbilžu lapā atzīmētās atbildes! Darba lapas netiks vērtētas. Atrodi atbilžu lapas paraugu (VISC mājas lapā pie 2019. gada eksāmena uzdevumiem) un patrenējies aizpildīt, lai saprastu aizpildīšanas principu. Ja atbilžu lapas aizpildīšanas laikā kļūdi (krustiņš nepareizajā rūtiņā), to nevajag labot, bet jāizmanto kļūdu labojuma vieta pie katra uzdevuma.

Faktu un jēdzienu atkārtošana noderēs arī eksāmena otrās un trešās daļas uzdevumu veikšanai.

Otrās daļas izpildei nepieciešamas prasmes darbam ar dažādiem rakstiskiem un informācijas avotiem (rakstītiem, vizuāliem: statistika, dokumenti, laikabiedru teksti, vēsturnieku viedokļi, karikatūras,

fotogrāfijas, plakāti u.tml.). Jāprot atšķirt, kas ir fakts, kas ir viedoklis. Jāsālīdzina dažādi avoti, dažādi viedokļi. Jāspēj formulēt un pamatot savu viedokli. Jāatceras, ka viedoklim jābūt pamatotam ar atbilstošiem vēstures faktiem, jo tavs viedoklis (patīk/nepatīk, labi/slikti) netiek vērtēts, vērtē tā pamatojumu.

Šogad otrās daļas izpildei saņemsi trīs materiālus:

tekstu lapu, kurā būs visi informācijas avoti, tajā drīkstī veikt piezīmes, pasvītījumus;
darba lapu, kurā būs uzdevumi;
atbilžu lapu, kurā rakstīsi atbildes.

Iegaumē, ka vērtēs tikai ierakstus atbilžu lapā! Šīs lapas ieskenēs, jo vērtēšanas process notiks attālināti. Svarīgi rakstīšanai izmantot pildspalvu ar melnu vai tumši zilu tinti. Rakstīt salasāmi! Pievērs uzmanību tam, ka eksāmena norisēs ir atbilžu lapu paraugi!

Trešās daļas izpildei saņemsi atbilžu lapu un lapu ar 3. daļas uzdevuma tēmām. Tev jāizvēlas viena no piedāvātajām tēmām un atbilžu lapā norādītajās vietās jāieraksta tēmas numurs. Ja to aizmirsīsi, darbu novērtēt būs problemātiski.

Tēmas eksāmena darbam tiek veidotas pēc principa, ka divas no tēmām ir saistītas ar Latvijas vēsturi, divas – ar pasaules vēsturi, viena no šīm četrām tēmām ir par periodu līdz jauno laiku sākumam, viena – par kādu jauno laiku problēmu un divas tēmas saistītas ar 20., 21.gs.vēsturi.

Vispirms izpildi pirmos uzdevumus, tad raksti argumentēto pārspriedumu. Uzmanīgi izlasi izvēlēto tēmu, lai saprastu ne tikai par kādu vēstures periodu ir jāraksta, bet arī, no kāda skatu punkta notikums/process ir jāanalizē. Piemēram, vēstures procesa nozīme mūsdienās (sekas, cēloņi u.tml.). Tas nozīmē, ka vērtēs nevis vēstures procesa aprakstu, bet gan zināšanas un izpratni par konkrēto problēmu, spēju pamatot savu viedokli.

Pat tad, ja nejuties pietiekami spēcīgs, lai analizētu izvēlēto problēmu, rakstot pārspriedumu, centies izpildīt vismaz kādu no pirmajiem 3.daļas uzdevumiem.

Tu to vari, Tev izdosies!